

GAZETA POLSKA

W BRAZYLIJI

Warunki prenumeraty

W Brazylii rocznie: 0\$000 z góry, 11\$000 z dołu. W Argentynie: 6 pesów, w Ameryce Północnej i w Europie 3 dolary.
Numer pojedynczy: 300 reisów.
Wychodzi raz na tydzień
zawsze w środy

Adres dla listów i przysyłek pieniężnych
(„Vales postaes” i „cartas com valor”)

„Gazeta Polska w Brazylii”
Curityba — Parana — Caixa postal B.
Redakcja i Administracja
mieści się przy ulicy Conselheiro Laurindo N. 6
blisko Uniwersytetu Parańskiego

WYDAWCA: Franciszek Wochnik || REDAKTOR: Ignacy Sklarski

N. 30

Kurytyba, Środa dnia 27 Lipca 1927

Rok XXXV

Juljusz Słowacki

(Ciąg dalszy)

Poczucie bezdomności i osamotnienia łączy się u Słowackiego z tym, że poeta miał niewiele przyjaciół. Człowiek samotny, niezrozumiany nawet wśród rodaków. Był on zbyt dumny, aby pierwszy przed nimi pochylić głowę. Poezja jego choć piękna, nie przemawiała do tłumów, jak wiersze Adama Mickiewicza. I z tego powodu czuje Słowacki rozgoryczenie.

Poeta chciałby rządzić tłumami, chciałby panować nad tysiącami polskich dusz, ale jest zbyt różny od otoczenia, aby go rozumiał o głód i dlatego za życia nie doczekał się wielkiego uznania:

„Kto drugi tak bez świata okłasków się zgodzi
... taką obojętność, jak ja mieć dla świata?
Być sternikiem duchami napelnionej łodzi,
i tak cicho odlecieć, jak duch gdy odlata?”

Pyta w swym pięknym wierszu „Mój Testament”. Słowacki jest w tym wierszu prawdziwym wieszczem. Zdaje sobie sprawę z tego, że za życia poezja jego nie została przez ogół zrozumiana, że nawiąskę jego rozświetliło mroki, jak błyskawica, i że dopiero po wielu latach przyszłe pokolenia ożenią urok i czar się w jego wielkiej poezji, wówczas gdy ciało poety rozsyple się już w proch:

„Imię moje tak przeszło jako błyskawica
i będzie jak dźwięk pusty trwać przez pokolenia”

Poeta zdaje sobie również sprawę ze swojej dumy, która się przyśniła do tego, że została po nim, tylko maleńka garstka przyjaciół „Co do mnie — ja zostawiam małą garstkę tu druzbę
Tych, co mogli pokochać serce moje dumne
Znać, że srogą spełniłem, twarzą bożą służbę
i zgodziłem się tu mleć — niepiąkaną trumnę”

Prawdziwym wieszczem narodowym jest Słowacki, gdy w zakończeniu wiersza przepowiada, że zostanie po nim „ta siła fatalna” „Co mi żywemu na nic... tylko czoła zdobę
lecz po śmierci was będzie gniotła niewidzialna,
Aż was zjadacie chleba — w aniołów przerobi”

Pomimo pociechy, że kiedyś po śmierci sława opromieni jego twórczość pragnie poeta i za życia działać. Oni go ciągle własną bezsilnością, chciałby nie tylko tworzyć, ale działać, chciałby nie tylko pieśnią, ale i czynem.

Bohater dramatu Słowackiego „Kordjan” któremu najczęściej używa z własnej osoby, pragnie tak jak on działać dla ojczyzny. Kordjan dręczy „jaskółczy niepokój”, pragnie znaleźć cel życia:
„Niech grom we mnie wali
Niech w tłumie myśli, jaką myśl wielką zapali”

wola w rozpacz: Na szczyt góry Mont Blanc, w dalekiej Szwajcarii, sam na sam z przyrodą, znajduje nagle wielką przewodnią myśl życia: Polska jest narodem wybranym, będzie działać dla Polski. I

chmurą zanoszą go ze szczytu górskiego Szwajcarii do Polski. Tu zaczyna działać. Staje na czele spiskowców. Z jego ręki ma zginąć car, ale nie ma on władzy rządzenia nad ludźmi. W podziemiach zamku rzuca spiskowcom rozpaczliwą prośbę „Dajcie mi się w ręce!” A potem u progu carskiej sypialni gubi go wyobraźnia. Strach i imaginacja ukazują mu potworne widma: przywidzenia, i Kordjan pada bez przytomności u progu sypialni cara. Czynu swego nie dokonał.

Czemże był Juljusz Słowacki dla Polaków? Jaką rolę odegrała jego poezja? Był on przedewszystkiem mistrzem słowa polskiego. Nikt nie wznosił języka polskiego na takie wyznaczniki, jak on, nikt nie dał takiej skali pięknych wierszy, tak wyszukanych rymów. W „Beniowskim” przyznaje się do tego w zupełności: „Sam się rym do mnie miłośnie nagina...” Ta przepiękna forma jego poezji sprawiła, że przetrwała pokolenia całe i brzmi dziś dla nas jak najpiękniejsza muzyka. Jego wiersze liryczne, cudny poemat „W Szwajcarii”, opisy przyrody i uczuć, jakie się w sercu poety ródziły, wszystko to przemawia się piękna do naszych serc.

Ale chodzi tu nie tylko o piękną formę, Słowacki porusza cały szereg tematów nowych, niedotykanych w Polsce. Sięga do dawnych czasów. Pociąga go zawsze szlachta polska, pełna fantazji i lekkomyślności. Natura jego giętka, ledwie, że nie kobieca łatwo podaje się wpływom literackim. W młodości zachwyca się poeci angielskim Byronem. Później przejmują się w swych utworach dramatycznych Szekspirem (Shakespeare) i Goettem (angielskim). W „Balladynie” na przykład cała scena przypomina Szekspira. U schyłku życia staje się poeta głęboko religijny. Wtedy czyta chętnie utwory poetów religijnych i mistycznych jak autora hiszpańskiego Calderona.

Ale pomimo wpływów jakim ulegał, Słowacki pozostał zawsze sobą. Wszystkie utwory jego noszą na sobie ślady genialnego pióra. Z podróży, jaką poeta odbył do Ziemi Świętej pozostał cały szereg utworów: poemat „Podróż na Wschód”, „Ojciec Zadżumionych”, gdzie oddany został ogrom bólu nieszczęsnego Araba po stracie żony i dzieci. Z podróży tej pochodzi również cytowany już „Hymn o zachodzie słońca”. Słowacki pragnął stworzyć cały cykl utworów, osnutych na tle dziejów dawnej Polski. Cofnął się w zamierzone czasy, kiedy to historię uzupełniano baśnią, i stworzył dwa wielkie utwory dramatyczne: „Balladynę” i „Lilję Wenedę”. „Balladyna”, osnuta na prostej ludowej piosence o malinach i dwóch siostrach, które pokochały jednego królewicza, zachowała prostotę baśni. Mamy tu kontrast dwóch sióstr: białej, niewinnej Aliny i okrutnej Balladyny, która z prostej dziewczyny wiejskiej urasta w królową — morderczynię. Czarodziejska fantazja poety rozsuwa przed oczami czytelników świat nieziemski, świat duchów i duszków leśnych, wśród

których panuje królowa jeziora, uroczą Goplana. Przepłatanie świata rzeczywistości ze światem czarów, składa się na nastrój, jaki panuje w Balladynie.

(Dokończenie nastąpi.)

Wiadomości ze świata

INDJI

CHOLERA W INDJACH. Zarząd prowincji Bihar, w Indiach wschodnich, zwracając uwagę na konieczność szczepień przeciwcholerycznych, przypomina, że w ciągu ostatnich 12 lat w jednej tej prowincji zmarło na cholere 1.052.495 ludzi, z czego na najgorszy rok 1918-ty, przypada 205.495 ludzi.

W roku bieżącym również cholera szerzy się tak w Bicharze, jak również w Prowincjach Zjednoczonych (United Provinces). W ciągu jednego tylko, ostatniego tygodnia miesiąc mają, zmarło na cholere w Bicharze 794 osoby, z czego połowa przypada na m. Fyzabad.

ROSJA

LENIN JAKO LEKARSTWO NA GŁÓD I PONIEWIERKĘ. Nie żadne pismo kapitalistyczne, lecz organ młodej radykalizacji, wychodząca w Moskwie „Komsomolska Prawda”, podaje list pewnego młodego komunisty, odzwierciedlający straszliwe rozczarowanie rosyjskiej młodzieży pracującej

Opisując okropne stosunki w Rosji dzisiejszej, autor listu mówi:

„Była rewolucja. Walczyliśmy na frontach i przelewaliśmy krew naszą. Sądziliśmy, że wywalczymy sobie życie lepsze. I co widzimy? Wszędzie panuje bezrobocie straszne, widzimy tysiące bezroboczych, gotowych dla kawałka chleba popełnić zbrodnię, albo oddać się prostytucji. Na giełdach pracy walczą się ciągle gromady bezroboczych.

„Kto za to prowadzi życie wygodne? Nowa burżuazja: spece (specjaliści), którzy w chwili niebezpieczeństwa kryli się po mieszkaniach. Obecnie są naszymi przełożonymi i mogą wyrzucić nas na ulicę, aby uczynić z nas bezroboczych. Przedtem znajdowaliśmy się pod panowaniem prawdziwej burżuazji, a teraz musimy słuchać speców. Jaka jest różnica? Posiadamy tysiące kobiet bezdomnych, które oddają się prostytucji. Moja własna siostra stała się prostytutką, bo o mało że nie skonała z głodu. Za caratu zarabiała zawsze cokolwiek, choćby kilka kopiejek. Wy tam się dziecie w Moskwie i nic nie wiecie! Ale gdy tutaj widzi się, jak w republice socjalistycznej ludzie giną z głodu i zimna, to mimowoli zaczyna się powątpiewać. Gdzie są owoce rewolucji? Odzież jest obciężana równością?”

Zdawałoby się, że list tak wymowny i rozpaczliwy nie jest na miejscu w piśmie komunistycznym. Ale „Komsomolska Prawda” umieściła go, dla zganienia młodego komunisty, radząc mu, aby szukał lekarstwa na swój głód i poniewierkę — w czytaniu utworów Lenina!

Możnaby się uśmiechać, gdyby to nie było tak smutne.

PODAJEMY do wiadomości zainteresowanych kupnem ziemi, że ze względu na duże zainteresowanie się naszą kolonią

Eurydes Cunha

nabyliśmy nowe obszary obok kolonii, które parcelujemy i sprzedajemy, jak dotychczas na dogodnie spłaty. Zawiadamiamy również, że wstrzymujemy ogłoszenia

Empreza de Exoansao kolonial IO Esteves
stacja kolejowa CACHOEIRINHA, ramal Paranapanema Parana

Po bliższe informacje pisz do p. Piotra Nowackiego Caixa postal 204, Curityba, lub osobiście przy drodze Graciosa 90 (tramwajem Bacachery).

Wiadomości z Polski

PAMIĄT I HISTORYCZNE, ODZYSKANE OD NIEMIEC W dn. 22 czerwca na Zamku królewskim w Warszawie pełnomocnik rządu polskiego, do rokowań polsko-niemieckich dr. W. Prądzyński złożył na ręce Pana Prezydenta Rzeczypospolitej uzyskane od Niemiec pamiątki narodowe polskie, a mianowicie: szablę króla Stefana Batoryego, chorągiew polską z roku 1794 oraz wielki reprezentacyjny portret hetmana Stefana Czarnieckiego

Dr. Prądzyński, po stosownym prze-mówieniu, wręczył P. Prezydentowi Rzeczypospolitej odręczny dokument od rządu Rzeszy niemieckiej, przekazujący powyższe pamiątki rządowi Rzeczypospolitej Polskiej, poczem R. Prezydent Rzeczypospolitej w serdecznych słowach wyraził swe zadowolenie oraz podziękowanie dr. Prądzyńskiemu i tym, którzy wspólnie z nim przyczynili się do uzyskania drogich sercu polskiemu pamiątek i relikwii narodowych.

SKUTKI HURAGANU

Dnia 26 czerwca odbyła się w Warszawie konferencja prasowa, na której wojewoda nowogrodzki Beczkowicz przedstawił skutki klęski, jaką wywołały szalejące w jego województwie huragany i trąby powiatowe i zniszczyły je doszczętnie 12 czerwca klęska dotknęła powiat słumiński, 14-go powiat nowogrodzki. Huragan był połączony z burzą gradową. 6 osób zostało zabitych a 9 jest ciężko rannych. Huragan zniszczył 843 budynków z tego 270 mieszkalnych, 10 szkół i 2 cerkwie. Na przestrzeni 10.000 ha. zniszczone są całkowicie w 100 proc. oziminy, a w 40 proc. za siewy jare. Lasy na przestrzeni 600.000 ha. — w połowie rządowe, w połowie prywatne — są w 50 proc. wylamane.

Siłę szalącego wiatru można ocenić, gdy weźmiemy pod uwagę, że w powiecie stołpeckim wiatr przerzucił na odległość 300 metrów kamień wagi 300 kg. i porwał w powietrze chłopca rzucając go z taką siłą o ziemię, że na miejscu zmarł.

Na pomoc wyasygnowano dotychczas zasłki w sumie 430.000 zł. potrzeba jednak minimalnie 1.000.000 zł. Ogólna cyfra strat spowodowanych tą klęską przyrody wynosi 5 milionów zł.

D bra c k a z j a

Jest do sprzedania 15 i pół akra dobrej ziemi, na której jest 3 akry lasu i 400 metrów drzewa gotowego. Jest dom i stodoła i portera ogrodzona. Oddalenie od stacji Guajuwira 7 kilometrów w miejscowości Laguna S. W. Wszystkie to sprzedam za 10 000 000 Własciciel Wilhelm Jeger.

Informacje u pana Karola Jegera w Kampinie Estação de Passauna (klm. 29) (Druha stacja za Araukarią)

TELEGRAMY

z całego świata

POLSKA. Z Warszawy telegrafują, że Prezydent Rzeczypospolitej Polskiej na mocy prawa przyłującego mu artykułem 25 Konstytucji nakazał rozwiązanie Sejmu i Senatu, w chwili, gdy Senat rozpoczął dyskusję nad art. 26 Konstytucji, który omawia prerogatywy o rozwiązaniu parlamentu.

Socjaliści przedłożyli rządowi memoriał żądający zwolnienia nadzwyczajnej Sesji Sejmowej.

— **Donszą z Warszawy,** że skutkiem różnicy w taryfach cłowych Polski i Niemiec, rozwinęło się znacznie przemysłnictwo między obu państwami, zmuszając ich rządy do zaprowadzenia energicznych środków do zwalczania przemysłnictwa.

Wykonanie tych środków spowodowało liczne zatargi na granicy niemiecko-polskiej.

Dnia 14 bm. w pewnej wsi polskiej, położonej nad granicą niemiecką, przyszło do otwartej walki między przemysłnikami i strażą skarbową, w której zginęło 5 przemysłników.

Z Warszawy telegrafują, że dyrektor Departamentu politycznego Ministerstwa spraw zagranicznych wydał dnia 13 bm. bankiet na cześć brazylijskiej delegacji lekarskiej, która obecnie bawi w Warszawie.

Lekarze brazylijscy złożyli wizytę dyrektorowi Departamentu Zdrowia Publicznego a także poseł brazylijski przy rządzie polskim w Warszawie, Dr. Alcebiades Pecanha wydał bankiet na ich cześć

Delegacja lekarska ma zamiar także zwiedzić kilka miast polskich, aby zbadać w nich stan higieniczny zakładów sanitarnych.

RUMUNJA Telegrafują z Bukaresztu, że król rumuński, Ferdynand, zmarł dnia 20 b m o godzinę 2 m. 15 nad ranem w pałacu Sinaia

(Zmarły król rumuński od dłuższego już czasu cierpiał na raka, operowany był kilkakrotnie, śmierć jego zapowiedziano już także niejednokrotnie. P. R.)

Natychmiast po śmierci króla Ferdynanda rząd rumuński zwołał radę regencyjną pod przewodnictwem ministra wojny, generała Brañanu, który zarządził, aby wszystkie siły wojskowe były w pogotowiu i gotowe do odparcia, w razie potrzeby, przypuszczalnego zamachu stanu na rzecz byłego następcy tronu, księcia Karola.

Pogrzeb króla naznaczono na dzień 22 lipca. W całej Rumunii panuje spokój.

AUSTRIA. Z końcem pierwszej połowy bieżącego miesiąca został ogłoszony w Wiedniu ogólny strajk robotników, który w krótkim czasie zamienił się w rewolucję komunistyczną. Komuniści zaprowadzili dyktaturę, na terytorjum austriackim napadli na pociąg wiozący 50 żołnierzy do Bratysławy i żołnierzy rozstrzelali. W zaburzeniach zginęło 70 osób, a przeszło 1000 osób odniosło cięższe lub lżejsze pokaleczenia.

Depesze telegraficzne donoszą, że wojsko austriackie stanęło po stronie socjalistów. Położenie Austrii stało się bardzo krytyczne. Związki robotnicze starają się zwłaszcza obcy rząd.

Prezes rządu, mosenjor Seipel, zarządził zawieszenie wszelkich zebrań o charakterze politycznym i nakazał wszelkie środki celem przywrócenia ładu i bezpieczeństwa w państwie, tudzież zabezpieczenia wszystkich ambasad i poselsw w państwach zagranicznych.

Ostatnie wiadomości informują, że rząd zdołał opanować sytuację. Mieszkańcy nie ponieśli żadnych szkód materialnych. Sytuacja zaczyna się polepszać. Uwieczono przeszło 250 osób, które wzięły udział w strajku i zaburzeniach. Ofiarą zaburzeń padła sławna opera wiedeńska, w której wszczął się pożar.

Ostatnie telegramy donoszą, że w Wiedniu, gdzie powstały zaburzenia, panuje obecnie spokój.

Nadesłane wiadomości z Wiednia do Bratysławy zwiadamiają, że w stolicy Austrii dano się czuć nowe, silne trzęsienie ziemi, podczas którego zginąć miało wiele osób, a wiele jest poranionych.

GRECJA. Dzienniki wiedeńskie ogłaszają, że były dyktator Grecji, generał Pangalos, osadzony na wyspie Krecie, w więzieniu fortecznym, zdołał stamtąd zbiec i ukrył się na pokład pewnego okrętu. Rząd grecki zarządził pościg za nim.

ARGENTYNA. Z Buenos Aires donoszą, że między stacjami kolejowymi Altacatal i Fingata pociąg osobowy wiozący do Buenos Aires uczynił chilijskiej szkoły kadeckiej zderzył się z drugim pociągiem, powodując straszną katastrofę. Pociąg rozbił się w drobne szczątki. Powstał pożar. Z jadących kadetów zginęło na miejscu 10, a czterdziestu, między nimi i szef delegacji kadeckiej, kapitan Lyrta, odnieśli bardzo ciężkie poranienia.

Kadeci ci jechali z Chili do Buenos Aires, aby wziąć oficjalnie udział w odsłonięciu pomnika generała Mitry.

Skutkiem tego strasznego niebezpieczeństwa zostały zaniechane dalsze uroczystości, połączone z odsłonięciem pomnika.

BOLIWIA. Z La Paz telegrafują, że policja tamtejsza wykryła dwa spiski jeden kierowany przez byłego prezydenta Saavedrę, a drugi komunistyczny. Podczas dokonano rewizji znaleziono wiele dokumentów, które udowadniają, że istniał plan zaprowadzenia w Boliwii rządów bolszewickich.

Policja uwięziła wiele osób a między nimi także p. Gabino Valdivia, byłego kandydata na prezydenta republiki.

JAPONJA. Z Tokio donoszą,

że rząd japoński utworzył w mieście Kobe szkołę dla japończyków, którzy zamierzają wyemigrować do Brazylii.

W szkole tej uczą języka portugalskiego, zwyczajów brazylijskich, jakoteż jedzenia przy pomocy noża i widelca, używania do spania łóżka, tudzież stołków i innych sprzętów domowych, których wieśniacy japońscy wcale nie znają.

STANY ZJEDNOCZONE. W Nowym Jorku odbyła się walka boksowa między Dempseyem i Sharkeyem. Ogromne zastawy robiono na tego ostatniego, tymczasem zwycięzca wyszedł Dempsey.

Z Chicago donoszą, że amerykańscy towarzysze, a rowadzący do mielenia kawy brazylijską, zwrócili się do konsula brazylijskiego p. J. C. Muniza z prośbą, aby przedstawił władzom brazylijskim potrzebę wysyłania do Stanów Zjednoczonych lepszego typu kawy. Konsul Muniz uczynił za dość prośbie przedsiębiorców amerykańskich, jest więc nadzieja, że odtąd eksportowany będzie do Stanów Zjednoczona lepszy gatunek kawy, na czym skorzystają nietylko przedsiębiorcy amerykańscy, ale także i brazylijscy plantatorzy kawy.

ROSJA. Komisarz sowiecki dla spraw wojskowych, Woroszyłow, wygłosił dn. 15 bm. w „Stowarzyszeniu Czerwonych” mowę, w której wzywał obecnych do nowych przygotowań wojennych w Rosji która dzisiaj, więcej niż kiedykolwiek, zagrożona jest przez kapitalistów.

W mowie swej Woroszyłow oskarżał konserwatywny rząd angielski, twierdząc, że Londyn stał się w ostatnich latach siedliskiem morderców reprezentantów sowieckich. Mowę swą zakończył oświadczeniem, że 10 milionów rosyjan jest dziś gotowych z bronią w ręku utrzymać prawa zdobyte w rewolucji z r. 1917.

Korespondent angielskiego dziennika „Daily Mail” w Rydze donosi, że grupa białorusinów, uzbrojonych w rewolwery i karabiny, zatrzymała pociąg osobowy, wiozący w wagonie specjalnym komisarza sowieckiego, Ignatiewa, jego sekretarza i trzech pomocników i wszystkich wymordowała.

Przed kilku tygodniami pojawił się w naszym mieście nowe domy gry, zwane „Rambolki”, w których zrywała się przeważnie młodzież, pociągana przez obsługujące tę grę dziewczęta. Na szczęście, zajęła się temi nowymi jaskiniami występkę policja i zamknęła je, za co uznanie należy się redakcji „Gazeta do Pevo”, która pierwszy na to zwróciła uwagę policji.

Do 19 bm. garson hotelu „Central” Clovis Walter Silva zamordował skrytobójczo pchnięciem szyletu w serce, kolegę swego Maksza Kisiera.

Od dłuższego czasu Clovis Walter palak nienawistnością do Maksza Kisiera, jedynie za to, że tego ostatniego za jego sumioną i uczciwą pracę polubił właściciel hotelu p. Alfred Gores. Cagle jednak przedświadczeni ze strony Clovisa zmusiły w końcu Maksza do opuszczenia swego stanowiska w hotelu „Central”. W dniu zbrodni jednak spotkał się Maksz Kisier w kawiarni „Mignon” ze swym dawnym chlebodawcą i oświadczył mu, że tętnie wróciłby do niego. Na tę propozycję zgodził się p. Alfredo Gores, i kazał przyjąć Maksowi wieczorem do swego biura. To właśnie spowodowało zbrodnię.

Zięjący nienawistnością, zazdrośny Clovis Walter Silva, cyszał ukryty na swą ofiarę i gdy Maksz Kisier wyszedł z biura właściciela hotelu wpakował mu z tyłu w serce szylet, zabijając go prawie na miejscu.

Nikczemnego zbrodniarza uwięziono.

zowicz, Marciniowski), że przepelniona Sala Związku Polskiego trzęsła się od częstych wybuchów śmiechu, to znów zapanowała cisza i lzy zjawiały się w oczach widzów. Niemniej pochlebne uznanie należy się za doskonale wywiązanie się ze swych obowiązków pp. Duszczykowski, Sobanskiemu, Wolskiej i innym amatorom. Jednym słowem odegrano „Popychadło” od początku do końca tak świetnie, że sztuka ta pozostanie na długo w milej pamięci, ci liczenie w dniu tym zebranych rodaków.

Po ukończeniu przedstawienia przemówił do zebranych na scenie artystów i amatorów p. Dr Kosobudzki dziękując im za ich sumienną, bezinteresowną pracę społeczną dla dobra ogółu polskiego, a panu Morozowiczowi, za znakomite i pełne ofiarności i poświęcenia kierownictwo teatru, następnie p. Morzowiczowi dziękował swym kolegom za ich chętną pracę sceniczną i pomoc i ustępstwa w wystawieniu wszystkich sztuk.

Do tego usnania przyłączyła się i redakcja „Gazety Polskiej”, dziękując w imieniu swych zwolenników wszystkim, i tym, którzy opiekowali się Teatrem Ludowym i reżyserowi panu Morozowiczowi za postawienie naszej sceny na wysokości jej zadania i wszystkim artystom i amatorom a wreszcie tym cichym, niewidzialnym artystom, suflerom za ich prawdziwie obywatelską i bezinteresowną pracę sceniczną w ciągu kilkunastu miesięcy.

Niechaj i w nowym, zjednoczonym teatrze pracują tak chętnie i owocnie, w tem przekonaniu, że spełniają swój obowiązek społeczny, a wdzięczną im za to będzie cała Polonia kurytybska.

Panie Falszewska, Kossobudzka i inne obdarzano pięknymi bukietami kwiatów.

Na niektórych ulicach Kurytyby pojawiły się wściekłe psy. Jeden z takich psów pogryzł pewnego chłopca na al. Visconde de Nacar. Należy więc mieć się na baczności i nie stykać się z bezdomnymi psami.

Przed kilku tygodniami pojawił się w naszym mieście nowe domy gry, zwane „Rambolki”, w których zrywała się przeważnie młodzież, pociągana przez obsługujące tę grę dziewczęta. Na szczęście, zajęła się temi nowymi jaskiniami występkę policja i zamknęła je, za co uznanie należy się redakcji „Gazeta do Pevo”, która pierwszy na to zwróciła uwagę policji.

Do 19 bm. garson hotelu „Central” Clovis Walter Silva zamordował skrytobójczo pchnięciem szyletu w serce, kolegę swego Maksza Kisiera.

Od dłuższego czasu Clovis Walter palak nienawistnością do Maksza Kisiera, jedynie za to, że tego ostatniego za jego sumioną i uczciwą pracę polubił właściciel hotelu p. Alfred Gores. Cagle jednak przedświadczeni ze strony Clovisa zmusiły w końcu Maksza do opuszczenia swego stanowiska w hotelu „Central”. W dniu zbrodni jednak spotkał się Maksz Kisier w kawiarni „Mignon” ze swym dawnym chlebodawcą i oświadczył mu, że tętnie wróciłby do niego. Na tę propozycję zgodził się p. Alfredo Gores, i kazał przyjąć Maksowi wieczorem do swego biura. To właśnie spowodowało zbrodnię.

Zięjący nienawistnością, zazdrośny Clovis Walter Silva, cyszał ukryty na swą ofiarę i gdy Maksz Kisier wyszedł z biura właściciela hotelu wpakował mu z tyłu w serce szylet, zabijając go prawie na miejscu.

Nikczemnego zbrodniarza uwięziono.

zowicz, Marciniowski), że przepelniona Sala Związku Polskiego trzęsła się od częstych wybuchów śmiechu, to znów zapanowała cisza i lzy zjawiały się w oczach widzów. Niemniej pochlebne uznanie należy się za doskonale wywiązanie się ze swych obowiązków pp. Duszczykowski, Sobanskiemu, Wolskiej i innym amatorom. Jednym słowem odegrano „Popychadło” od początku do końca tak świetnie, że sztuka ta pozostanie na długo w milej pamięci, ci liczenie w dniu tym zebranych rodaków.

Lipiec 1927

Czas najwyższy, abyś uścił prenumeratę za rok bieżący! Nie myśl czasem, że wydawnictwo nie spieszy się o Twoje 108000. Pomyśl, że gdyby każdy tak zwlekał, wydawnictwo nie otrzymałoby nigdy ani rejsal! Wielu takich drobnych kwot daje wielką sumę. Więc nie zwlekaj! Dnia jeszcze odeślij prenumeratę albo siódmiu pieniądzu u agenta.

KRONIKA KRAJOWA

Kurytyba.

TEATR LUDOWY na zakończenie swej niezależnej, samostanowionej działalności, przed połączeniem się z Sekcją Teatralną Związku Polskiego w Teatr Popularny im. Juliusza Słowackiego—wystawił dnia 23 bm. w Związku Polskim 4 aktową sztukę Szukiewicza pod tytułem „Popychadło” i odniósł najzupełniejszy sukces dzięki doskonałej reżyserii p. T. Morozowicza i znakomitemu pojęciu i wykonaniu głównych ról przez panie Kossobudzka, Marciniowska, Jankosowa, a przede wszystkim przez panią Falszewska, i panów Morozowicza, Tomaszewskiego i Psychę, którzy w swoje wcielenia wcielił tyle uczucia i naturalności (pp. Falszewska i Tomaszewski) i tyle nieprzejmowanego komizmu (pp. Kossobudzka, Moro-

DOBRA OKAZJA

Sprzedam 40 akrów ziemi kolo miasta „Braty” (30 cji) 5 kilometrów oddalonej. Ziemia ta jest ogrodzona drutem, sa dwa gospodarstwa i domami mieszkalnymi z *dużym herwalem* 20 letnim (już do robienia w tym roku na setki arów) jest Barbaqua, malhador, depozyt i inne zabudowania jak stajnia, stodoły i t. d. Jest i ziemia do uprawy. Przyczyna sprzedaży tej gospodarki: starość i samotność właściciela. C- na tej ziemi jest bardzo przystępna.

Sprzedaż i szczegółowe informacje przez: Michała Babir, c. i. g. Dorizon — Parana

Parana

Nasz agent p. M. Zubacz z M. Malleta dono i nam, że powracając przed kilku dniami koleją do Malleta omaloby nie padł ofiarą katastrofy, albowiem po wyjeździe z Ponta Grossy, w odległości kilkunastu kilometrów wyjechał się na pewnym zakręcie i spadł z toru wagon sypialny, znajdujący się na końcu pociągu. Wagon ten pociągnął za sobą inne powodując ich przewrócenie. W nowej tej katastrofie uległo pokaleniu kilku pasażerów. Na szczęście nie było żadnego wypadku śmierci. — P. Zubacz szczęśliwym trafem wyszedł cało z tej katastrofy

Odnowna udebyem wleazy „Galenogal” Dra Frederice W. Romanie znanego specjalisty w chorobach syfilitycznych, jest niezaprzaczenie jednym lekarstwem, które zwalcza zbytko i radykalnie syfius i jego okropności. Skuteczność „Galenogalu” jest pewną nawet w najowatniejszym okresie tej strasnej choroby. 85 M.

Sta Catharina

Z Florianopolis donoszą, że dnia 21 bm. odbyła się druga sesja przygotowana dla otwarcia nowego Kongresu Ustawodawczego stanu Sta Catharina, którego dokonał dnia 23 bm. OSOBISCIE nowy gubernator Dr. Adolf Konder odczytaniem swego orędzia.

Dotychczas był zwyczaj, że orędzie prezydenta stanu Sta Catharina odczytywał sekretarz generalny, tak samo jak i w Paranie, p. Dr. Konder zmienił ten zwyczaj i osobiście odczytał swe orędzie (mensagem).

Rio Grande do Sul

Donoszą z Porto Alegre, że prezydenturę stanu Rio Grande do Sul obejmie po dotychczasowym długoletnim prezydencie Drze Berges de Medeiros, dotychczasowy minister finansów Republiki p. Dr. Getulio Vargas.

Kandydaturę jego zatwierdziła już riograndeńska partja rządowa

Rio de Janeiro

Związku z przybyciem Pana Posła Dra Grabowskiego do Rio „O Estado de S. Paulo” pisze:

„Dyplomata polski powitany został na pokładzie okrętu „Alcantara” przez przedstawiciela Ministerstwa spraw zagranicznych, władze brazylijskie, urzędników poselstwa polskiego i licznie zebrana kolonja polska.

O godz 8-mej udał się p. Grabowski w towarzystwie licznych rodaków do poselstwa polskiego, gdzie oczekiwało go wiele osób, aby mu złożyły swoje uszanowanie.

W rozmowie z przedstawicielami agencji Havasa. Jego Ekscelencja oświadczył, że jest zachwycony panoramą rioską i że organie jak najprędzej zwiedzi stolicę Brazylii która jest jednym z najpiękniejszych miast na świecie.

P. Grabowski jest pisarzem i zna naszą literaturę i naszych poetów. W krótkim czasie zamierza zwiedzić miasto i stan S. Paulo.

Nowy poseł polski w Rio de Janeiro P. Dr. Tadeusz Grabowski dożył dnia 15 lipca oficjalną wizytę ministrowi spraw zagranicznych Drowi Octavio Mangabeira.

Najwyższy Trybunał Sprawiedliwości w Rio de Janeiro zatwierdził orzeczenie ministra Wiktorera,

zezwalające na złożenie kaucji przez porucznika Alfreda E. Simasa, aby na wolności mógł czekać wyroku sprawiedliwego w procesie, który go skazał, jako jednego z szefów rewolucji.

Wobec tej decyzji Trybunał Sprawiedliwości mogą wszyscy rewolucjonści, pozostający dotychczas na wygnaniu, powrócić do Brazylii, bez obawy uwięzienia po złożeniu jednak przysięgi prawem kaucji, i na wolności nieść się przeciw stawianym im zarzutom.

Orzeczenie to wywołało ogromną radość wśród rodzin brazylijskich, których liczni członkowie przebywający dotychczas na wygnaniu będą mogli powrócić do rodzinny.

Sao Paulo

P. Dr. Wacław Kresta, konsul czeski słowacki, de carreira, w S. Paulo zawiadamia wszystkich interesowanych, że dnia 7 b. m. objął urządowanie i złożył oficjalną wizytę Panu Prezydentowi Stanu Paulo i jego sekretarzom

Konsulat czesko-słowacki mieści się przy ul. Barão de Itapetininga Panu Konsulowi Dr. Wacławowi Krestie przesyła redakcja „Gazety Polskiej” wyrazy szczerzej poważania i życzenia owocnej pracy dla b. n. narodu czesko-słowackiego

Ochronka

W. S. S. Rodziny Marji przy ul. Aquidabam i Paulo Gomes rozpoczynają swoje nauki w poniedziałek dnia 1 ego sierpnia.

Baczność Rodacy

W Ponta Grossa W niedzielę dnia 31 lipca o godzinie 7-ej wieczorem w lokalu P. P. Krygierowiczów przy ul. Julia Wanderley, odbędzie się przedstawienie amatorskie w dwóch sztukach:

- 1. Mostek koniarski (komedia)
- 2. Narodziny stoika

Czysty dochód przeznaczony na budowę nowego kościoła Polaków w Ponta Grossa. Zaprasza się o jak najliczniejszy udział.

Za kółko amatorskie: Albin Orłowski

Tow. Tadeusz Miecznikowski zawiadamia i zgoda w Kurytybie urządzić dnia 7 go sierpnia zabawę taneczną MATINE w Związku Polskiego, początek o godzinie 4 tej popołudniu. Sekretarz Adam Trojan

Wóz dwukołowy

(arama) JEDEN KOŃ, 4 MILE 2 DUŻE SWINIE do sprzedania Chacara v. Lindroth, Fryderyk Muller, blisko Joao de Lara, (dłużenie ulicy Assunguav)

Jest do sprzedania

60 akrów dobrej ziemi do sadzenia, od Kurytyby, przy ul. Gracjana miejscow. Timbó. Jest domek, ładny las itd. Sprzeda się w całości na większe loty. Wpłata nieco w tówkę a resztę na dłuższy czas. Nabyca także loty w różnych częściach Kurytyby, które spłacać można ratami. Irmão Pacienik, Kurytyba Praça Coronel Eneas 6.

Kurs piędędzy

dnia 26 - 7 - 1927. Złoty polski Funct angielski Dolar St. Zjednoczonych Fren szwajcarski Frank francuski Marka niemiecka Lira włoska

Wyróż

Przesesem m... się niedawno... sor Uniwersytet... Wybór polski... prezentowani... wysokiej oceny ja... Po odbyty... nianie kilku op... Operacje do... doskonale rezu... uznaniem w

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

przemys

Referat h

Wyróżnienie polskiego uczonego.

Prezesem międzynarodowego kongresu okulistycznego, który odbył się niedawno w Paryżu został obrany polak, Dr. Szymański, profesor Uniwersytetu Wileńskiego.

Wybór polskiego uczonego na prezesa Kongresu, na którym byli reprezentowani najwybitniejsi okuliści całego świata, jest dowodem na wysoką ocenę jaką spotykają nasi uczeni na terenie międzynarodowym. Po odbyciu Kongresu prof. Szymański został uproszony o dokonanie kilku operacji jaskry własnym sposobem.

Operacje dokonane w klinice ocznej Uniwersytetu Paryskiego, dały doskonały rezultat i system Dr. Szymańskiego spotkał się z ogólnym uznaniem wszystkich członków Kongresu.

Referat handlowo-przemysłowy.

(Ciąg dalszy.)

Ażby umożliwić porównanie różnych (polskich) warunków dla eksportu z takimi warunkami państw konkurencyjnych, pozwól sobie je przedstawić. Polegają one przeważnie na dostawie „cif” port w Brazylii (t. j. cena łącznie z opakowaniem, transportem i ubezpieczeniem) w miejscu w porcie przeznaczenia). Oferowane są wyłącznie kredytowe na termin najniższy 120 dni, licząc od załadowania towaru w Europie (na podróż i pobyt na cele transportu liczyć 2 miesiące najmniej). Dokumenty transportowe (konosamenty i weksle (dewizy) są przez firmę wysyłającą towar skierowane do danego banku, który w celu zrealizacji za dokumenty towarowe otrzymuje od odbiorcy akcept weksla. Weksel taki pozostaje zwykle w banku do czasu jego zapadłości. Wobec raz nadmienian, że te weksle są przyjmowane przez banki indyjskie, są tylko na nie żyrowane w pobraniu kwoty. Bywają też weksle „fob” port europejski, (cena towaru na okęcie w porcie załadowania) lecz te są już uważane za gorsze. — Towar oferowany na takich warunkach jest drogi, mimo to bywa o wiele chętniej kupowany niż n. p. towar dobry i tani sprzedawany za gotówkę. Ten objaw należy tłumaczyć brakiem gotówki w firmach importujących, lecz wewnątrz polskimi warunkami rynkowymi odwołanie do sprzedaży dalszej. Hurtnik, w tym wypadku importer, musi się dostosowywać do miejscowych zwyczajów handlowych, polegających na sprzedaży kredytowej z terminem najmniej 60 dni.

Boz maitości.

— TAJEMNICZA KASZKA
— ZŁAZNA. Niejaki Herbert San-
— wski, chory na tyfus plamisty,
— znalazł się w szpitalu w Berlinie.
— Kiedy miał przy sobie niewielką
— kasetkę żelazną, z którą podczas
— cięższej gorączki nie chciał
— na chwilę się rozstać.
— Wzdążył to uwagę władz szpi-
— talnych, które skomunikowały się
— z policją. Kiedy rekonwalescent
— opuścił szpital, policja za-
— wala otwarcia szkatułki. Ku
— zdumieniu zdemonta w tajemni-
— czość szkatułce znaleziono olbrzy-
— żliwą ilość klejnotów, brylantów,
— rubinów wartej 40.000 funtów szterlingów.
— Jak się okazało, drogocenności
— pochodziły ze śmiałych kradzie-
— dokonanych w Ameryce. San-
— wski, który podawał się za ju-
— rystę, nazwiskiem Reader, urodził
— się w Rydze i był z zawodu rzę-
— dzicem, a następnie bandytą. A
— został w Ameryce i skazany
— na 7 lat więzienia, zdołał się
— ucieknąć i przez czas jakiś za-
— mieszkał w Niemczech, gdzie za-
— chorował na tyfus. Obecnie władze
— amerykańskie domagają się jego
— repatriacji.
— BŁYSKA WICZNA KABJERA

Z życia kolonii polskiej w Brazylii.

„KOLONISCI POLSKIEMU” z Poso Frio.

Przypuszczam, że wielu rodaków jest wdzięcznych autorowi korespondencji z kolonii Poso Frio za opis życia jej mieszkańców w N. 18-ym „Gazety Polskiej”.

Ciekawe są objawy społecznego życia, na Poso Frio opisane przez „Kolonistę Polskiego”, piękna zgoda jej mieszkańców, rozbudowana jak na kolonię organizacja, napewno dzielnymi rodacy, którzy zajmują urzędowe stanowiska, a jednak?

Przeczytawszy korespondencję z Poso Frio, przykro się robi człowiekowi.

Na kolonii, która posiada tak dzielnych rodaków i nauczyciela polaka, o polskim języku zapomniano, a przecież ks. St. Trzebiatowski pisał w „Naszej Szkole”. Kto utraci język, utraci i wiarę i naodwrot, kto utraci wiarę, utraci i język.

Toż w Kurytybie, Ponta-Grossie i innych miejscowościach dzieci mogłyby pobierać naukę w portugalskim języku bezpłatnie, a jednak światli rodzice wolą płacić od swych dzieci i uczyć je równocześnie po polsku i po portugalsku w prywatnych szkołach, wychodząc z założenia, że portugalski język powinniśmy poznać dobrze, a swój znać i równocześnie czcić, jako świętość, jako relikwię, ponieważ w nim nasza przeszłość i przyszłość.

W polskim języku mamy wiele religijnych i świeckich pieśni, wiele pięknych ksiąg, a w nich wiele budujących nauk i wskazań.

Baczymy dobrze, żebyśmy z utratą polskiego języka nie utracili i naszej wiary, moralności, zdrowia i wogóle swej tężyzny.

Tych kilka słów skreśliłem z ser-

ca i z myślą, że koloniści z Poso Frio i wogóle rodacy wezmą je pod uwagę i zastanowią się nad nimi.
Hervalzinho 16—V—1927
Zwagrodzki.

SÃO PAULO 4—6—1927
Do Redakcji „Gazety Polskiej” w Kurytybie.

Jestem od tygodnia w São Paulo gdzie otrzymałem zajęcie jako nauczyciel języka Polskiego z płacą 10\$ za godzinę, będę mógł na razie się z tego utrzymać. W najbliższej przyszłości będę miał różne tłumaczenia z polskiego na niemieckie co czasowo może dać znaczny dochód.
Polonia skonsolidowana w Towarzystwie Polskiem zaczyna się wi-

docznie rozwijać. Co niedzieli są zabawy i tańce. Młodzież otworzyła sobie osobne Koło pod protektorem Tow. dla propagowania języka i kultury polskiej przez zarządzanie teatrów amatorskich odczytów etc. Budynek Tow. zostanie w najbliższym czasie przez miasto zakupiony dla rozszerzenia ulicy. Miasto zgadza się na odstąpienie gruntu pod nowy budynek w lepszym miejscu, pertraktacje są w toku.

Łącząc pozdrowienia dla Pana Redaktora kreszę się
Z poważaniem — Adolf Grolle.

Barra do Rio dos Indios (Rio Grande do Sul) dnia 27—5—27 go roku:
Szanowna Redakcja
Gazety—Polskiej!

Niniejszym uprzejmie proszę o łaskawe umieszczenie w swym piśmie tych słów kilku, za co pozostaniemy

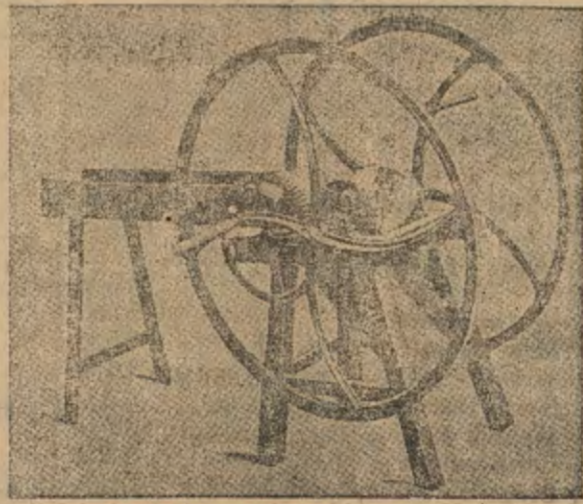
CZYTAJCIE!

Wielka Kolonizacja i parcelacja ziemi

Jeżeli chcecie kupić ziemi dobrej do uprawy urodzajnej i dobrego herwalu (herbaty) i z pinjami udawajcie się do niżej podpisanego byłego urzędnika przy Kolonizacji Urzędu Federalnego w Brazylii z kilkunastoletnią praktyką w tym zakresie. Ma do sprzedania i zakolonizowania wielki obszar *ziemi pierwszej klasy w Paranie* i innych. Ziemi sprzedaje po możliwie najniższej cenie. Jedyny znawca spraw Kolonizacyjnych i parcelacji ziemi.

Zgłaszajcie się z zakupem i o prawdziwe informacje na adres: Colonizador M. J. Babirecki — Escriptorio Dorizon — Parana albo Colonia Eurydes Cunha J. O. Esteves — Colonizador M. J. Babirecki, Escrip. C. Cachoeirinha, Ramal Paranapanema, Parana

Jedyny napój na porę zimową
Poleca się „BOCK” z Atlantyki
To Cię rozgrzeje i posili
Przyjacielu mój miły
Będiesz wesół, czerstwy, zdrowy
I żyć wiek matuzalowy

Już nadeszły

POLSKIE PŁUGI ZNAKU „NAP” I WYWROTKI „ENW” oraz specjalne „PARANA”. ŻĄDAJCIE WSZĘDZIE TYLKO POLSKICH PŁUGÓW.

PRAWDZIWE POLSKIE SIECZKARNIE BŁONOWE SA TYLKO U NAS DO NABYCIA, BO JEDYNY NASZA FIRMA IMPO-TUJE JE Z POLSKI SA BARDZO TANIE I MOCNE.

KOLONISCI! KUPUJCIE TYLKO ROLSKIE NA RZĘDZIA ROLNICZE!

Nasz Adres:

Sociedade Importadora Limitada

Curityba — Avenida Luiz Xavier 28 — Caixa postal 393

w ten sposób, że nie pójdę, o ile wypadnie orzeł. Wypadł orzeł, ale ciekawość nie dawała mi spokoju i w rezultacie bardzo punktualnie zjawiłam się w owem biurze. Od dawszego biulet wizytowy, byłam zdumiona, że służący przyjmują mnie z taką rewerencją i szacunkiem. Zaprowadził mnie przed drzwi pokoju, na którym widniał napis: Dyrektor.

Serce zaczęło mi walić jak młotem. A więc za chwilę stanę przed jednym z potentatów filmowych, którego nazwisko tyle razy czytałam na afiszach kinematograficznych.

Dyrektor przyjął mnie z czułym uśmiechem, prosił, bym asialam i zapytał: — Pani jest z pewnością zdziwiona naszym lakonicznym listem? Nie zaprzeczam.

— Napisałismy go nie bez celu — ciągnął dalej — chodziło bowiem o to, by zobaczyć pani zdumioną twarzyczkę. Czy 1000 dolarów tygodniowo pani wystarczy?

— Co? jak? — wyjąkałam. — Po pięciu minutach opuściłam biuro z kopią kontraktu w kieszeni.

— AWANTURNICZA PODRÓŻ
W tych dniach przybył do Londynu porucznik Donald Cameron, którego pułk stoi załoga w Nigerji północnej, odbywszy podróż awanturniczą przez Saharę do Algieru,

na przestrzeni 3.200 kilometrów.

Otrzymałszy urlop, odważny porucznik postanowił udać się do ojczyzny nie zwykłą drogą turystów, lecz przetrwać się przez piaszki pustyni olbrzymiej.

Niewielka karawana porucznika, opuszczając Iteruan, posiadała zapas wody, wystarczających na tydzień. Po upływie wszakże sześciu dni nie natrafiono na żaden ślad źródła, które miało znajdować się na drodze karawanowej, gdyż przewodnik karawany zbłądził podczas burzy piaskowej.

Wobec tego należało posiadana jeszcze wodę oszczędzać w najwyższym stopniu, Cameron ograniczył porcję jej do kwateryki dziennie. Bez wody nie można było tak że gotować strawy, do której przywykło sześciu towarzyszących porucznikowi krajowców. Podzielił więc pomiędzy nich posiadane zapasy konserw mięsnych, sucharów i czekolady.

Gdy jeszcze minęły dwa dni bez znalezienia źródła, Cameron wysłał przewodnika na szybkie badania wielbłądzie na poszukiwanie, sam zaś z towarzyszami swymi stanął obozem w oczekiwaniu powrotu wysłańca.

Po kilu dniach zmarł jeden z krajowców Padło też pięć wielbłądów z liczby jedenastu posiadanych: Wreszcie, po dziesięciu dniach oczekiwania, zjawił się nareszcie

przewodnik, przywoząc zapas wody ze znalezionego źródła.

A był czas najwyższy, bo ten Cameron, jak i pozostałi przy życiu krajowcy, byli już prawie kołnający z pragnienia i zupełnie wyczerpani.

Wesoly kącik.

NOWOMODNA CHOROBA.

Lekarz: Jakżeż się ma pańska zona.

Urzędnik: Dziękuję — reumatyzm już zginał, teraz boli ją jednak głowa.

Lekarz: Jutro przyjdę ją zbadać. Urzędnik: Zbyteczna rzecz mói doktora. Zonę boli głowa dlatego, że chciałaby mieć mody kapelusz, a pieniędzy nie ma, tak dużo kosztowała pańska kuracja. PEWNY SIEBIE.

— Podobno, Wojciechu w waszej wsi piorun wzniecił pożar. Czy to nie wasza chałupa spłonęła?

— E, nie, to Jakóbowia. Ohul w moją chałupę piorun nie uderzył.. boi się..

— Dlaczego?

— Bo u mnie mieszka żandarm!

DOBRA ZACHĘTA.

Żydówka do chłopka: — Miałeś jowę, kupcie flaki; świeże są dopiero trzy tygodnie, jak mój łab zabił barana.

Trochę innym rodzicom do wiadomości

Wasze szczęście zależy od waszych dzieci, szczęście ich zależy od zdrowia, z którego zdrowie będą miały wasze dzieci, jeżeli im dawać będziecie co 3 miesiące jeden stoik lekarstwa

„Lobrigueira, Minancora“

W tym samym roku lekarstwa Jedne dziecko 11 miesięczne straciło 54311 robaków co poświadczają 6 osób wiarogodnych z Itaperi, w municyjm S. Francisco do Sul. Jest niem córeczka Karola J. Neumbergera tamt. profosora.

Lekarstwo to ma 4 numery jakości, zależnie od wieku Każdy stoik stanowi jedną dawkę Nie potrzebuje środków przeciwszczepiających, ani diety po rozważeniu Jest do sprzedania we wszystkich sklepach, drogerjach i dobrych aptekach Sprzedający otrzymują dyskont (rabat) w aptece „Minancora w Joinville

wielce zobowiązani:

Bedąc stałymi czytelnikami już — od dłuższego czasu, napomykamy na szpaltach gazet polskich różne korespondencje nadsyłane przez naszych redaktorów, objaśniające szerszemu ogółowi w jakich stosunkach się znajdują, w jakich warunkach budował: kaplice, szkoły, jak się niemi zajmują i t. d.

My tu w Barra do Rio dos Indios (M Passo Fundo) chociaż już od roku 1915 go zamieszkujemy na tej kolonii, nie wysłaliśmy dotychczas żadnej korespondencji. Więc nie zaszkodzi podać do gazet że i w naszej miejscowości żyje spora garść Polaków

Kolonijni tu zamieszkali pochodzą przeważnie z kolonii Ernesto — Alves, (M Guaporé).

Zaraz w pierwszym roku zajęliśmy się budową kaplicy pod wezwaniem św. Wawrzyńca, która już w drugim roku została wykończona — Zaraz też w tym czasie za jął się p. Jan Maksymowicz, nau czaniem dzieci i chociaż mała tylko garstka dzieci chodziła do szkoły — za nauczanie skromnie go wynagadzono, uczył przez dłuższy czas: — Następnie obrano za nauczyciela, p. Antoniego Lewińskiego który uczył dzieci przez dwa lata: Gdy w roku 1920, powiększyło się nagle Stowarzyszenie do czterdziestu rodzin polskich, urządziliśmy wybudować nową i większą kaplicę, a dawniejszą przeznaczyć na dom szkolny; i gdy już nowa kaplica była wykończona — zaprosiliśmy ks. proboszcza, Wąsowski go na dzień św. Wawrzyńca t. j. 10 go sierpnia, aby nam czcigodny kapłan poświęcił nowo zbudowaną kaplicę. — Na uroczystość tę przybyła licznie brać chrześcijańska na mszę św. Po ewangelii wygłosił kapłan naukę o znaczeniu tego dnia, której każdy słuchał z wielką uwagą.

Czcigodny bowiem kapłan zachęcał obojętnych do życia bogobojnego i wytrwania w cnotach chrześcijańskich.

Po mszy św. odbyła się procesja do przeznaczonych miejsc, śpiewając pieśni do św. Wawrzyńca. Po powrocie procesji do kaplicy i odśpiewaniu kilku pieśni nabożnych, odbyło się poświęcenie kaplicy.

Dnia następnego po mszy św. zeszli się członkowie do domu szkolnego, także Wielbny ks. Wąsowski zachęcał wszystkich obecnych, aby się starali o wiec szy postęp naszych dzieci w nauce — a zwiastując za w języku portugalskim.

Więc obrano za zgodą kolonistów dawniejszego nauczyciela — p. Jozefa Miechlańskiego, za nauczyciela do języków portugalskiego i polskiego.

Do szkoły uczęszczało 45 dzieci Nauka zaczęła się ochoczo, P. Miechlański, uczył dzieci wzorowo nie szcędząc swych trudów, dlatego zadawalniające postępy w nauce wykazali uczniowie, czego dowodem było ogólne zadowolenie rodziców, którzy przekonali się że pieniądze złożone na naukę dzieci nie idą na marne i opłacają się stokrotnie.

I mieliśmy szkołę przez dłuższy

czas: Dopiero z końcem czwartego roku ogłosił p. nauczyciel kolonistom, że z powodu różnych trudności opuścić musi swoje stanowisko. Wszakże wtedy nauczyciela w osobie p. Ferdynanda Kysla, który objął w dalszym ciągu pracę nauczyciela.

Aczkolwiek nie jest zawodowym nauczycielem, nie jest gorszym od poprzednich, jest pracowitym i dbającym o postępy w naukach swych uczniów.

Niech zawsze naszą dewizą będzie. W jedności ludzi leży wielka siła, która pokona wszelkie trudności.

Ferdynand Kysla — Nauczyciel Filip Lewński — Prezes.

Książka to przyjaciel

Nowe, nadzwyczaj ciekawe i pożyteczne książki poleca po cenach przystępnych GAZETA POLSKA

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Praktyczne podręczniki lecznicze', 'Choroby dziecięce', 'Najnowszy lekarz domowy'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Książki bardzo pożyteczne', 'Jak się zachować w towarzystwie', 'Przewodnik teatrów amatorskich'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Niesch żyje (Zbiór toastów)', 'Podróż po wszechświecie', 'Praktyczna kuchnia'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Wyrób Win owocowych', 'Wyrób miodów pitnych', 'Kroki poradnik rolniczy'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Hodowla zwierząt domowych', 'Slusarz', 'Murarz'.

Powieści kryminalne, sensacyjne i historyczne:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Chsta Wujka Tomasza (skrót)', 'Krwawe dzieje bandytów', 'Rinaldo Roldani'.

Wynik konkursu na plugi różnych typów, który się odbył w Gaterowie dnia 14 lipca 1927

Komisja decydująca ogłosiła jako najlepsze następujące plugi: Pierwszej kategorii (plugi z kołkami, kierownia automatyczna) Plug powszechny marki D 6 M. N. Sprzedawcy: Ferdynand Hackradt & Cia. Sattig Ltda, Kurytyba.

Książka to przyjaciel

Nowe, nadzwyczaj ciekawe i pożyteczne książki poleca po cenach przystępnych GAZETA POLSKA

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Praktyczne podręczniki lecznicze', 'Zwycięstwo Krzyża', 'Szałański posiew'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Książki religijne', 'Kantyczki', 'Ministratura'.

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Śpiewniki świeckie i kościelne', 'Śpiewnik Narodowy', 'Śpiewnik Polski'.

Książki do nabożeństwa:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Głos duszy do Boga, gruby druk', 'Droga do Nieba, 7 X 10 ctm.', 'Droga do Nieba, 8 X 12 ctm.'

Podręczniki szkolne:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Kajety rysunkowe tuzin po 5.000 i 9.000', 'Grube zeszyty szkolne tuzin 7.000', 'Elementarza K. Lecha tuzin 30.000'.

Obrazki:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Rozmaitych Świętych, 32X42 ctm. 1.500', 'Rozmaitych Świętych 19X26 ctm. 0.500'.

Różne:

Table with 2 columns: Title and Price. Includes 'Albumiki dla Dzieci do kolorowania 4.000', 'Mapy Parany po 2.500 i 3.000', 'Mapy Brazylii 8.000'.

Sprzedawcy: Franciszek Hauer & Filhos, Kurytyba. 4-tej kategorii (Plugi przekładane typu 00): Plug krajowy marki ESPADA Sprzedawcy: Ferdynand Hackradt & Cia. Sattig Ltda, Kurytyba.

Komisja decydująca: Sylwester C. Mnikowski, Poço Frio Rio Negro, m. p. Piotr Surek, Papagalos Novos, m. p. Walenty Fajal, Araukaria, m. p. Józef Gembrowski, Thomaz Coelho, m. p. Wawrzyniec Jasiocha, Araukaria m. p. Jan Badaś, Thomaz Coelho, m. p. Józef Drużcz, Araukaria, m. p. Józef Gondek, Palmital, m. p. Stanisław Anastazy Mnikowski, Piam — Rio Negro, m. p. Karol Weiss, Poço Frio — Rio Negro, m. p.

Ważne wyleczenie

Fakty — nie słowa Panie aptekarzu Gonçaves! Pospieszam, aby Panu podziękować za nadzwyczajny skutek, jakiego doznałem po zażyciu zaledwie jednego pudełka iście cudownej „Pomady Minancora“. Nie ma pieniędzy, aby ją należyć — zapłacić, a przecież tak jest tanio! Wszelkie pochwały są niewystarczające. Przed 9-ciu czy 10-ciu laty ukazała mi się na twarzy w pobliżu oczu mała ranka, która stale się następnie powiększała. Używałam wszelkich środków: lekarstw i najskuteczniejszych pomad, lecz zdołałam niemi zaledwie powstrzymać chorobę — nie więcej. Użyłam zaledwie jednego pudełka pańskiej „Pomady Minancora“ i została wyleczona! Prawdziwy cud. Tylko ten, któryby zobaczył bliźnię, uwierzył temu. Proszę Pana ogłosić wszędzie dla dobra wszystkich biednych moją doząną dla Pana wdzięczność. Karolina Palhares Joinville, Rua dos Gymnasticos 6 stycznia, 1915 r.

Dr. Michał Chmielewski Adwokat Rua Christovam Colombo 2110 PORTO ALEGRE

Poszukujemy dziewcząt do robót fabrycznych Kurytyba rua Conselheiro Laurindo 13 FABRYKA WSTAZEK

Ważne świadectwa.

Dr. Ludwik de Moraes, lekarz ordynujący w Santa Casa de Misericordia, po wieloletnich studiach odbytych w Paryżu, Wiedniu etc., czołówek misji dyplomatycznej w Chinach etc. etc. pisze co następuje: W-ny Pan Aptekarz Eduardo C. Sequeira Wyniki, rzeczywiście zadowalniające, które zauważyłem w chorobach organów oddechowych po przepisaniu chorem Feltraldu de Angico Pelotense, umiennie spreparowanego w pańskim laboratorium, aniewalają mnie, do publicznego zaświadczenia jego skuteczności. Z powataniem Dr. Luiz de Moraes Pelotas, 26 września 1922

Dr. Antero V. Leivas, dyplomowany przez Wydział Medyczny w Rio de Janeiro, lekarz szpitala Santa Casa de Misericordia, zastępującego szpital Dobroczynności Portugalskiej w Pelotas i były tamtejszy intendencja municypalny etc. pisze: Poświadczam, że przepisywałem Feltraldu de Angico Pelotense, aptekarza Silva Pinto, w ostrych chorobach aparatu oddechowego i zawsze otrzymywałem dobry skutek. Z tego więc powodu uważam preparat ten jako lekarstwo wielkiej wartości i skuteczne w tych chorobach. Co stwierdzam mojem słowem doktorskiem. Pelotas 27 września 1922 Dr. Antero Leivas Firmy legalizowane przez notariusza A. E. Fischera. Potwierdzam powyższe świadectwo: Dr. E. L. Ferreira de Araujo. Pozwolenie Nr. 511 z 26 — 3 — 1906

Główny skład: DROGARIA SEQUEIRA — Pelotas De nabycia w następujących drogeriach: W Kurytybie: Drogerie: Siegel Etzel, Minerva, Andre de Barros etc. w Fl. Imopolit: Hoepke Irmão, Raul lino Horn, Rodolpho Pinto da Luz, Jose Christovam de Oliveira — w Joinville: Henrique Jordão, etc. w Paranaguá: Alberto Veiga, Cia. etc.

BIURA ADWOKACKIE Dra. Franciszka R de Azevedo Macedo (Profesora Uniwersytetu Parańskiego) Mieszkanie prywatne: rua 24 de Maio N 38 — Kurytyba. W Kurytybie: rua Matechal Firiano Pelotas N 31, pod własną dyktando za swój ręką zastępcy prawnego akademika Prawa n. J na Grabskiego. W Ponta Grossa: rua General Carneiro, N 46, pod własną dyktando a odpowiedzialnością swego syna Dra. Jamesa Portugal Macedo i ze współpracą zastępcy prawnego p. Michel Haitar. Przeprowadzają sprawy cywilne, handlowe, kryminalne i administracyjne w całym stanie Parana i Santa Catharina N. B. Biuro w Kurytybie przeprowadza korespondencję w języku polskim.

1928 JANEIRO Sto Theodoro 369 Hoje Quarto Crescente 1 DOMINGO Circumcisao Comemoração da Fraternidade

Kalendarze ścienne do zrywania dla kupców z bloczkami na r. 1928 Kalendarze te zrobione są z mocnego kartonu i zaopatrzone pięknymi obrazkami. Rozmiar: 18 X 32 ctm. (Rozmiar bloczku: 5 i pół na 8 i pół ctm.) Jest miejsce, przeznaczone na wydrukowanie firmy. (Przy zamówieniu podać tekst). Taki kalendarz stanowi dla klienteli kupców przepiękny prezent na gwiazdkę czyli na Nowy Rok. Cena: 50 sztuk 500000 100 sztuk 900000, 200 sztuk 1700000 już z nadrukiem firmy i z bloczkami Zamówienia przyjmuje: „Gazeta Polska“, Kurytyba Caixa B.

Jest do sprzedania w Piracuarze, w oddaleniu jednego kilometra od stacji kolejowej, około 30 akierów ziemi, ogrodzonej drutem, z dobrą wodą, domem mieszkalnym, kawałkiem lasu dziewiczego, herwą, tysiącem pinjorów do wyrobu zapalek, niektóre grunności 80 polegad (cab) Z lasu tego można wydobyć 20 do 30 tysięcy metrów drzewa opałowego. Jakiż około 500 pinjorów bez znaku do budowy trapiszów. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego.

DR. CARLOS wykonywał w Hamburgu i Paryskich Praktyka ogólna specjalnie chorób nerycznych, pęcherza Klinika dla dzieci sztucznie promieniowaniem 15 de Novembro 1915. 12 i od 3 do 5. Wtedy piątki wieczorami

Utracoma... Kalendarze ścienne do zrywania dla kupców z bloczkami na r. 1928 Kalendarze te zrobione są z mocnego kartonu i zaopatrzone pięknymi obrazkami. Rozmiar: 18 X 32 ctm. (Rozmiar bloczku: 5 i pół na 8 i pół ctm.) Jest miejsce, przeznaczone na wydrukowanie firmy. (Przy zamówieniu podać tekst). Taki kalendarz stanowi dla klienteli kupców przepiękny prezent na gwiazdkę czyli na Nowy Rok. Cena: 50 sztuk 500000 100 sztuk 900000, 200 sztuk 1700000 już z nadrukiem firmy i z bloczkami Zamówienia przyjmuje: „Gazeta Polska“, Kurytyba Caixa B.

Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego.

Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego.

Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego.

Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego.

Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego. Wniesienie podarunek: przy zakupie metrów drzewa opałowego.

DR. CARLOS HELLER
 wykonywał w Hamburgskich, Wiedeńskich i Paryskich szpitalach.
 Praktyka ogólna.
 specjalnie choroby skórne, we neryczne, pęcherza i włosów.
 Klinika dla dzieci.
 sztucznie promieniami Diatermia Konsultorium i rezydencja:
 15 de Novembro 15. Przyjmuje od 10, 12 i od 3 do 5. W poniedziałki, piątki wieczorem od 8 o 9

Utracoma energia
 poraża będzie służyć wielu tysiącom osób, która są zmęczone, wychudzone i chore jakby do złem nieuleczalnym, gdy tymczasem cierpią tylko jedynie wskutek niedostatecznej diety albo niedostatecznego odżywiania się. Też to osob nie wyrzucił ze szponów śmierci jedynie z powodu słabego odżywiania się, nie posiadającego niezbędnych substancji dla utrzymania siły i równowagi organizmu. W wielu wypadkach leczy się nadużycia lub braki, łatwie do odzyskania przez codienne spożyczenie odpowiedniego odżywiania się, w którym znajdują się witaminy i sole wapnia. Wzrostu na to, że pożywienie w ogóle ubogie w fosfor i wapń, należy od czasu do czasu używać „lekarstwa odżywiającego”, aby uzupełnić braki soli fosforowej.

W tym celu jest specjalnie wskazana **DIOLINA**, którą się używa się w formie smacznych pastylek czekoladowych. Równocześnie przez spożywanie tych smacznych owoców zasila się organizm w niezbędne witaminy. W ten sposób odzyskuje się utraconą energję.

Kolegium „Renascentia” Towarzystwa „Odrodzenie” - Rua Balduino Taques, Esquina Av. Dr. Fr. Burgio N. 80, Ponta Grossa

Wstępującego 1927 roku od 1-go do 15-go stycznia włącznie będą trwały zapisy do kolegium „Renascentia” w Ponta Grossa. Warunki przyjęcia do kolegium są następujące:

Wnieście podania, do którego załączyć metrykę urodzenia i świadectwo zakończenia elementarnej szkoły.

Świadectwo jednakże nie zwalnia z wstępnego egzaminu. Egzaminacyjna opłata będzie wynosiła 50000, a miesięczna 150000. Do Kolegium mogą uczęszczać chłopcy i dziewczęta.

W kolegium od 1-go sierpnia br. będzie otwarty 1szy kurs, a względnie 2gi.

Wykładać będzie kilku fachowych profesorów, żeby poziom nauki mógł odpowiadać na wysokości odpowiednich klas w najniższej miejscowej rządowej szkole.

Oprócz przedmiotów w portugalskim, będą wykładane i w polskim języku: polski, dzieje Polski, literatura i nauka współczesnej Polacy, a z języków obcych: francuski i względnie niemiecki.

Lecząca lekcyjnych godzin na 1-ym kursie kolegium będzie wynosić 80 godzin na tydzień.

W sprawie kolegium prosimy się zwracać pod następującym adresem: M. Sekula lub K. Birszeszewski - Caixa postal 174 - Ponta Grossa.

Kazimierz Mitczuk
 Chirurg-Dentysta
 Kurytyba
 Avenida Luiz Xavier 26
 Godziny przyjęcia od 8 rano do 5 wieczorem.

Franciszek Rybacki
 w Kurytybie
 ul. Dezenberg N. 88
 Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich.
 Krój najlepszy - Swoj do swego!

Dom obuwia
ANTONI MARTES
 Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy meczadzie)
 sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaite fasony. Przewidzieć i przekonać się!

Dominik Kurecki
 Polski zakład krawiecki przy ul. Hurley Nr 61
 Wielki wybór materiałów na ubranie. Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny.
Robota gwarantowana CENY NISKIE.

Ślusarna i kuźnia
 korzystnie do sprzedania. Są wszystkie potrzebne maszyny, narzędzia i utensylje, także parowa maszyna i motor. Wszystko w dobrym stanie. Do tego należy dom mieszkalny z ogrodem. Właściciel: Iwan Ulrich, Sao Mateus Est. do Paraana.

Tedeschini & Irmacs
 Fabryka ciast pożywnych, tuby kawy rydzianej i kawy mielonej.
 Wielki młyn do maki żytniej.
 Avon. 7 de Setembro 245 - 245

Apteka „Esphinge”
 J. M. DE MILASCH
KURYTYBA, UL. COMMEND. ARAUJO N. 7

Zupełnie odnowiona, ua nowo bogato zapatrzona i na zaufanie zajmująca. Recepty lekarskie wykonuje sam właściciel sumiennie i prędko. Rzetelne ceny!

Prawdziwe utrapienie dla dzieci i dorosłych stanowią w ciepłym kraju tworzące się w wnętrznościach ludzkich różnego rodzaju robaki i wywoływane przez nie choroby. Jakże małe, jedynie za pomocą mikroskopu widzialne stworzenia mieszczą się w ciele człowieka, a w mniejszych lub większych ilościach i żywią się sokami których ciałówek do życia potrzebuje. Przeto robaki te nazywać można rzeczysystemi gąbczastymi organizmu ludzkiego. Jeśli bowiem tych właśnie cennych soków ciału brak człowiek upada przedwcześnie na siłach, rozpada się niemal zdolności umysłowe zanikają, nadto zjawiają się bóle w głowie i w plecach i ogólne zmniejszenie, słabość i t. d. Ciało ludzkie, zwłaszcza u dzieci, jest wtedy bardzo skłonne do suchoty i innych ciężkich chorób nieuleczalnych.

Wiedza już od dawna zajmuje się nad usunięciem tych szkodników z ciała człowieka, lecz dopiero w ostatnim czasie udało się wynaleźć niesomylny środek, a tym jest

Cudowny Vermipurgol Milka
 (Pozwolenie nr. 913 - 6.1919)

Stwierdzono statystycznie, że w ciepłych krajach na 100 ludzi 95 cierpi na te robaki. Niech więc każdy używa tego środka chociażby tylko dla zabezpieczenia. Rodzice niech bronią życie swoich dzieci. Będą one zdrowe, silne i dobrze rozwiązywać się będą. Dorosli również czuć się będą zdrowymi i zadowolonymi.

Do nabycia we wszytlich aptekach
 i w Laboratorium „Milka” farmacji „Esphinge”
 Kurytyba - Rua Comendador Araujo N. 7

Nie przyjmować nigdy podróbionych środków lekarskich. Jedynie „Vermipurgol” jest gwarantowany. Nigdy się nie dać skłonić do przyjmowania innego preparatu zalecanego często jako „także dobry”.

Alipio Augusto de Campos
 Chirurg-Dentysta
 Kurytyba
 Praça da Ordem N. 71
 Godziny przyjęcia od 2 do 5 po południu

Kazimierz Mitczuk
 Chirurg-Dentysta
 Kurytyba
 Avenida Luiz Xavier 26
 Godziny przyjęcia od 8 rano do 5 wieczorem.

ZA DARMO
 Wszystkim, którzy cierpią na choroby płuc jak bronchit, astmę, uciążliwy kaszel, chroniczny katar, grypę lub osłabienie płuc udzielam **ZA DARMO** lekarstwa, które ich wyliczy w kilku dniach. Nadsyłcie swój adres do Marii G. de Andrade, Travessa do Quartel 9, São Paulo.

Polski warsztat krawiecki
Franciszek Rybacki
 w Kurytybie
 ul. Dezenberg N. 88
 Poleca się Szan. Rodakom do wykonania eleganckiej odzieży przy cenach niskich.
 Krój najlepszy - Swoj do swego!

Dom obuwia
ANTONI MARTES
 Largo 19 de Dezembro N. 1. (przy meczadzie)
 sprzedaje nowe i używane obuwie po cenach bardzo niskich. Rozmaite fasony. Przewidzieć i przekonać się!

Dominik Kurecki
 Polski zakład krawiecki przy ul. Hurley Nr 61
 Wielki wybór materiałów na ubranie. Zamówienie wykonuje się w razie potrzeby w 24 godziny.
Robota gwarantowana CENY NISKIE.

Ślusarna i kuźnia
 korzystnie do sprzedania. Są wszystkie potrzebne maszyny, narzędzia i utensylje, także parowa maszyna i motor. Wszystko w dobrym stanie. Do tego należy dom mieszkalny z ogrodem. Właściciel: Iwan Ulrich, Sao Mateus Est. do Paraana.

Tedeschini & Irmacs
 Fabryka ciast pożywnych, tuby kawy rydzianej i kawy mielonej.
 Wielki młyn do maki żytniej.
 Avon. 7 de Setembro 245 - 245

Zapraszam do zwiedzenia
 mego bogato zaopatżonego składu bez przymusu kupna.
 Każdy może się przekonać że sprzedaję najtaniej ze wszystkich kupców
 gotowe ubrania męskie, płaszcze, palta, kapelusze, kamizelki i t. d. Po obecnie niskich cenach można u mnie nabyć także ubrania mało używane (jakby nowe)

Juliusz Szaja
 Kurytyba, Rua Com. Araujo 22

W moim sklepie
 gdzie dawniej mieściła się fabryka pończoch, sprzedaje się teraz znowu **pończochy wełniane** **Po fabrycznych cenach**
 Ktokolwiek zwiedzi mój sklep przekona się napewno, że nigdzie tańszych pończoch nie znajdzie.

Juliusz Szaja
 Kurytyba, Rua Com. Araujo 22
 Mówi się po polsku!

HAFTY.
 Wstażki do haftowania w różnych wzorach. Książki wzorów, rozmiaru 48 na 60 zawierające 118 różnych desek (wzory) na poduszki na oskrycia na stoły, łożka, serwetki na szalki kuchenne, nadto haft perłkami w różnych stylach i t. d. z przesyłką pocztą 16.000
 Kupić można i Astrakan szerokości 130 cm. w cenie 30\$. Kartki loteryjne pistoletki dla dzieci, artykuły sztucznego ognia i t. d.

CASA BICHELS
 Rua 1 ro de Março 15 - Curitiba.

EXPEDIENTE

Panie domu używajcie do pieczenia tylko doskonałe wypróbowane pooszku do pieczenia „TELL”

APTEKA TELL DROGERJA
 SIGEL, ETZEL E CIA.
KURYTYBA - ULICA 15 DE NOVEMBRO 98
 Pod kierownictwem aptekarza K. Kleimanna

Fermente TELL Najlepszy środek do robienia ciast i pieczywa różnego rodzaju. Recepty za darmo	Xaropé „Baby” Pewny i zagwarantowany środek na siły kaszla, przeziębienie, influencję, grypę, koklusz i t. p.	Vermicida TELL Największy wróg wszystkich robaków wewnątrznościach dzieci i dorosłych	Farby TELL są najlepsze do farbowania ubrań i sukien. Do nabycia we wszystkich kolorach
---	---	---	---

REUMATOLIN
 Bardzo dobry środek na reumatyzm, na wzmocnienie nerwów, na ból zębów i wogóle wszystkie bóle w kościach i w mięśniach częściach ciała czyli ruszkułów.

RECEPTY LEKARSKIE WYKONUJE SIĘ PRĘDKO SUMIENNIE I TANIO
 Lekarstwa i preparaty krajowe zagraniczne
 Mówi się po polsku

Na nadchodzący czas sadzenia!
 Otrzymaliśmy zoowu kompletny sortyment z anych **Pługow stalowych** Systemu „Sack” oraz innych narzędzi rolniczych, które sprzedajemy po niższych cenach

Jose Hauer Junior & Cia.
 Curitiba - Rua 15 de Novembro N. 44

Gospodarzu!

Jeżeli potrzebujesz **JAKIEJKOLWIEK MA SZYNY ROLNICZEJ LUB NARZĘDZIA ALBO CZĘŚCI SKŁADOWYCH** prosimy Cię odwiedzić nas.

Znajdziesz u nas napewno to czego szukasz.

NASZA „SECCAO AGRICOLA” ZAJMUJE SIĘ WYŁĄCZNIE MASZYNAMI ROLNICZEMI I JEST NAJWIĘKSZY TEGO RODZAJU W PARANIE.

Fernando Hackradt & Cia. Sattig, Ltda
 CURITYBA - Rua 15 de Novembro, 96 (esquina Rua Rio Branco)

Cervejaria Cruzeiro
 Najlepszy browar w Kurytybie poleca tu i na prowincji piwo własnego wyrobu po najprzystępniejszych cenach marki „Cruzeiro”, „Pilsene”, „Pomba”, „Escutinha” i inne.
 Kupuje dla własnej słodowni jęczmień w rozmaitej ilości i płaci najlepsze ceny.
KURYTYBA - CAIXA POSTAL 108

CASA FAVORITA
 Specjalist w bucikach dla pań
STYLU LUDWIKA XV. CUBANO SALTO DE SOAL
 Wystawa z cenami w oknach wystawowych
 Kurytyba - Rua Wlachuelo, 50

ESCOLA PRATICA DE COMMERCIO
 Praktyczna Szkoła Handlowa
 Kurytyba - ul. D. Marley N. 103 ob.
 Filja: Rio de Janeiro - rua S. Jose 106
 Jedyna szkoła, która gwarantuje doskonałą naukę handlową, a bowiem posiada zorganizowane biura dla nauk technicznych: tartakowej, handlowej i przedsiębiorstwa herwy matte. Kompletny kurs miesięczny. Nie wyciąga się egzaminu wstępnego. Wpływ mogą być uwolnieni z każdego czasu. Uczy się także pisania na maszynie

ELIKSIR „NOGUEIRA“

Jest używany skutecznie w następujących chorobach:

- skrofule
- bubony
- zapalenie macicy
- ciężenie z uszów
- wywierca
- fistule
- raka syfilitycznego
- pryszczki
- białe upływy
- wrzoły i narośle
- swierzb
- reumatyzm
- plamy skórne
- niedomagania wątroby
- bóle w piersiach
- anoreksja na kościach
- porażenie tętnic
- wogóle wszystkie choroby pochodzące z krwi.

Wiele skuteczny środek oczyszczający krew

Pyohrrea?
Zęby słabe
Nieprzyjemny oddech
Dziąsła skrwawione
Leczy się z łatwością przez użycie **Elixiru Moraes**
(Dawny Pyozol)
Flakonik 7350, przez pocztę 93500
Zmówienia przyjmuje: I Barbosa de Moura e Irmao, Rua Xavier de Toledo 8 - A, Caixa postal 3135
Sao Paulo

A Vencedora
Fabryka karmelków i cukierków różnego gatunku, tańszych i droższych owiniętych w papier („ballas”), malinowy, kokosowych, miętowych, cytrynowych, ananasowych, truskawkowych, bananowych i mlecznych.
Prócz tych mam jeszcze inne gatunki specjalne, nowego formatu, które w każdej chwili można nabyć po cenach bardzo przystępnych.
Uprasza Sz. Rodaków o łaskawie przekonanie się o tem, że są najtańsze i najlepsze w Kurytybie.
Franciszek Lachowski
Kurytyba - Rua Cabral Nr. 53 - Paraná

Dr. Mirosław Szeligowski
Były asystent klinik europejskich
LEKARZ I OPERATOR
Dokonyuje wszelkich operacji chirurgicznych i kobiecych.
Leczy podług najnowszych sposobów. Bada za pomocą promieni Roentgena. Posiada własną pracownię do badań mikroskopijnych i badań krwi na choroby ukryte.
Chorych zamiejscowych przyjmuje na leczenie w swej klinice.
Rua S. Francisco - Kurytyba N. 25

Casa Daitschman Maurico & Irmao
Kurytyba
Avenida Luiz Xavier 3
poleca **Meble wszelkiego rodzaju** z własnej fabryki jako to: bufety, stoly, krzesła łóżka, materace i t. d. po cenach najniższych

Kolonizacja Alberto Schmitt!
Bezpośrednio przy linii kolejowej (stacja Perdizes) zdrowy klimat (niema ani mrozków ani febrze). Bardzo dobra ziemia dla uprawy alifaj, tabaki, młyn, faroli, wina, do sadzenia kartofli i dla pszczelarstwa. Absolutnie pewne tytuły własności każdy kupujący otrzyma zaraz po spłaceniu „escrituras publicas”. Dalsze informacje udziela: Jose Petri Director gerente Estação Perdizes - Santa Catharina.

Cudowna maść „Ypringera“
Kiedy inne środki zawiodły ta maść pomaga doskonale przy zapaleniach, wrzodach, okaleczeniach i oparzeniach.
Sprzedaż hurtowna i detaliczna
Minerva
Drogeria i apteka

Jacek Dromlewicz
Chirurg-Dentysta.
Leczy zębami z podniebieniem i bez w zębce i kauczuku. Flombowanie i wyjmowanie zębów bez bólu.
Robota pierwszorzędna Ceny przystępne. ul. Riachuelo n. 8. w Kurytybie

SZEWIECTWO „CENTRA“

poleca w wielkim wyborze — obuwie — doskonale i mocn. zrobione dla panów, pań i dzieci po cenach jaknajniższych.

MIGUEL SIMAO ATAB
Kurytyba - Travessa Zacharias N. 1 blisko polskiego sklepu nasion p. Nikodema.

Wielki Sklep Polski Marcina Szyndy & Ska

Plac Tiradentes N. 19
ma zawsze na składzie: makę pszenną, żytnią i kukurydzianą, cukie ryż, sól, śledzie, sliwki, rodzenki i konserwy owocowe. Ma również najlepszą kawę mieloną z własnej fabryki.
Trunki krajowe i zagraniczne w najlepszych gatunkach
Kupuje produkta rolne jako: kukurydza, fasola, ziemniaki, masło, jaja, drzewo itp.
SPZEDAŻ NA KOLONJE HUTOWNA I DETALICZNA CENY PRZYSTĘPNE
Posiada filja w Thomaz Coelho i Araukarji

Fabryka cukierków „AURORA“
Józefa Kull.
Wyrabia cukierki w najlepszych gatunkach i karmelki owinięte w papier („ballas”) we wszystkich odmianach.
Ulica Martim Affonso nr. 100
Kurytyba - Paraná - Brasil

Aniliny i farby niemieckie
Marki **BYER**
do farbowania zwłaszcza wybielanych rzeczy w paczkach z drobnymi wskazówkami i w skrzyńkach po 1 kilu, we wszelkich kolorach, jakoteż farby anilinowe do kapeluszy, skór, wytworów roślinnych i napojów.
Wszelkie preparaty Bayera jak Casiaspirina, Phenaspirina, Butolar Helmitol i t. d.
Bardzo piękne i tanie **OZDOBY DO PRZYPINANIA** jako to: Pająki, chrabaszczki, motylki, kwiaty i t. p.
CARLOS LUHM
Rua Riachuelo 52 - Kurytyba - Paraná - Brasil

Dr. Antoni Rydygier (Ruediger)
Kurytyba
Prof. Dr. Antoni Rydygier (Ruediger) specjalista w chirurgji, chorobach kobiecych i dróg moczowych.
Przyjmuje w swej nowo urządzonej klinice chirurgicznej przy Avenida 7 de Setembro N° 69 (narożnik rua Ratcliffe) od godz. 8 do 5.

Actolit-Magnetine
rejestrowany
usuwa bez powstrzymania ruchu
Osad
znajdujący się w kotłach lub innych naczyaniach żelaznych i odnawia je do pełnia. Środek tym zdobył sobie uznanie pierwszorzędnych fabryk i firm i jest przez nie stale w używaniu. Żądać prospektu.
Fabryka produktów chemicznych Guilherme Goldschmidt
Kurytyba, Caixa postal 372.

Wymowne świadectwo
TRJUMF NIEZAPRZECZONY „GALENOGALU“
Dr. Alfavens, wybitny lekarz-operator, dyplomowany przez królewski uniwersytet w Neapolu i cieszący się ogólnym uznaniem w mieście D. Pedrito tak się wyraża: Przeciwnik wydawania świadectw pochwalnych dla wszystkich nowoczesnych specyfików terapeutycznych, czuje się tym razem w obowiązku poświadczyc, że przepisując od dłuższego czasu „Galeno-gal”, sporządzony według recepty mego wybitnego kolegi Dra Frederico W. Romano, otrzymywałem niespodziewane wyniki w wypadkach syfilisu trzeciego okresu, szczególnie we wszystkich horobliwych objawach syfilitycznych - Jako preparat naukowy, i co najważniejsze, nie zawierający w sobie alkoholu, preparat ten wskazany jest do użytku w zakazaniach poważnych i skomplikowanych. Nawet teraz, mając wypadki egzemy syfilitycznej do leczenia, wobec którego dotychczas używałem środki lekarskie były bezskuteczne, wyleczyłem go czterema zaledwie flaszeczkami „Galeno-galu”.
Takie jest moje odczucie rzeczywistej prawdy, które podaję do publicznej wiadomości dla dobra tych, którzy cierpią zasmacając że dziś „GALENOGAL” jest dla mnie jedynym lekarstwem energicznie zwalczającym syfilis, wśród wielu najlepszych preparatów czy to krajowych, czy zagranicznych (firma legalizowana).
„GALENOGAL” można nabyć we wszystkich aptekach i drogerjach w Brazylii i wszystkich południowo-amerykańskich republikach. W Kurytybie nabyć go można w drogerjach „Minerva” i „Drogeria Suissa”.
Apr. D. N. S. P. Nr. 214. N. 3 Aps/c

Mieczysław Gosławski
Chirurg-Dentysta
Wykonuje wszelkie roboty wchodzące w zakres dentystyki.
Wymowiania i leczenia zębów bez bólu.
Od 8 do 11 i od 1 do 7
Rua Dezembargador Motta N. 6

CASA IDEAL
ALBERTO C. ELIAS
CURITYBA
Rua Jose Bonifacio N. 9 (w pobliżu katedry)
Skład mieści się w tym samym domu jak dawniej obok rzeźni Garmatra
FILIA: Rua 15 de Novembro N. 31
Ogromny wybór obawia
wszelkiego rodzaju po cenach najniższych
Kalosze Wykonane na wzór trzewików do sznurowania
BARDZO PRAKTYCZNE I ELEGANCKIE

Polska fabryka makaronu i kawy
Sao Miguel
FIRMY GONTARSKI I SKA
Kurytyba Ulica Iguassu N. 246
Telefon N. 489 Skrzyńka pocztowa 278
Poleca swoje wyroby w najlepszym gatunku

Pożyteczna rada dla rodzin!
Przewodnik Iekarski Aptekarskiego Laboratorium Chemicznego **Boettge e Cia, Brusque** Sta Catharina
Przeciw usunięciu robaków z wnętrzości:
Są dwa lekarstwa gwarantowane: **VERMICIDA** (olejek leczniczy), **VERMI CAPSULAS** (kapsułki przeciw robakom) fabrykowane w dwóch wielkościach dla dzieci i dla starszych.
Leczenie chorób krwiozowych (Mal de terra) dokonuje się w następujący sposób:
Używać najpierw „Capsulas curativas do Mal de Terra”, a następnie 1 albo 2 flakoniki „Sadola” albo pigulek, znanych „Pilulas Ferra”.
Dla leczenia anemji, słabości krwi, niedokrwoności, białych upław, braku prjodycznych upław (menstruacji) braku apetytu etc. należy używać „SADOL” albo „PILULAS FERRA”.
Kaszal, chrypkę astmę leczy „Agriomel”. Jest to lekarstwo połączone z miodem leśnym (Curupu)
Malaria, małeża, gwałtowne napady febrji i inne febrji. Osoby starsze mogą używać „Pilulas antimalariae com cafezana e guarana”, zaś dziećom i osobom młodszym daje się „Pilulas Contra Szezes” (31). Pigulki te działają natychmiastowo.
Agenci: Carlos Luhm Kurytyba; Dawid Wiedner—Lapa; Guilhermo Schwind—Punta Grossa; Alberto Weiga e Cia—Paranagua
Solitara (verme solitaria) wysypka się jednym pudełkiem „CAPSULAS TENIFUGAS”.
Nerwy słabe, drzące leczy lekarstwo wzmacniające „ENERGEN”.
Zatwardzenia, niedomagania kiszki i żołądka. Dla leczenia tych chorób polecamy pigułki przeczyszczające „Pilulas Purgativas” i „Catharticas” albo herbatę hamburską „Cha de Hamburgo”.
Rany dawne i świeże, odmrożenia, krosty, swędzenia leczy się pomadą św. Jacego „Pomada São Jorgo”.
Swierzb leczy się z łatwością w ciągu dwóch dni przez użycie „Pomada contra sarna”. Środkiem zapobiegawczym chorobom, które mogą zatakować ciało człowieka jest **Balsamo Branco** (balsam biały)
Przeciw bolom brzucha, żołądka, podbrzusza i t. d. należy używać czarnego balsamu niemieckiego „Balsamo Allemao” (preto)
Przeciw karapatom, pochłonięciu swędzeniom u zwierząt najlepszym środkiem jest „Matacarapates”

Wielki skład harmonij
Fremjowana Fabryka
Komandora Mariano Dallape e Filho Stradella (Włochy)
Jedynie następstwo (Filja) na Brazylię - w Sao Joao da Boa Vista (Est. Sao Paulo)

Najwięcej znane w świecie. Odznaczone złotymi medalami na wszystkich wystawach. Uznane za najlepsze we wszystkich krajach. Do nabycia we wszystkich rozmiarach i jakościach, od 8 do 240 basów, na 2 tony, półtony, chromatyczne i pianowe. Metody ułatwiają naukę.
GWAHANCJE: Za wszystkie odemnie pochodzące harmonje daje 5-letnią gwarancję za wyjątkiem uszkodzeń spowodowanych wypadkiem lub nieuwagą.
Katalogów ilustrowanych udzie bezpłatnie wyłączny reprezentant na Brazylię
JOAO SARTORELLO
Linha Mogyana - Est. de S. Paulo - Sao Joao da Boa Vista

Wszystko, ty, córka
— O, jak ty nie
wielkiego ojca —
— Czy sądzisz, że p
— czyżny? Smiało
na w Rosji czlowi
— Nie, weź mnie z
Ale właśnie dlat
— Ale ja uwolnił od
— narozżytne amoki,
— ale nawet wędrowi
na drodze, po któr
— Nie, weź mnie z
na Boga, przysli
— że z ust mo
— z wymówką, ni
— wysz.
— I choćbym został
— ry, gdy ręce two
— słowa moja spocz
— chwili, gdy zech
— wtedy umrą z naj
— tylko umrzeć pra
— Ale gdybyś mni
— obcych, wierza
— ale o wiele strasz
— Boże miłosierny,
— co mna? O we
— łodki, ubochany m
— twoją Tacyann
— przecież przed o
— nie należa do s
— !
— Zono, moja d
— ko na świecie, —
— nie obejmując ram
— Tacyanny. — Tak
— Może w tej chwili
— na zabranie mojej
— plac boju. Ale zo
— tam i ja być mus
— tam i ona musi b
— Tam, na daleki
— wraz ze mną. W
— samo w niebie, ja
— na ziemi.
— Trzymali się mo
— przyli sobie nawz
— odbijała się ta san
— wa, co do której p
— gzeniu.
— Porozumienie to
— na słowa, tak by
— — Będziemy raz
— Mąpiec miało. Na
— są słowa Chrystu
— do męża, jest to j
— wa.“
— A poeta dodałby
— „Dwie dusze —

Na groble
Pamiętam że już w
— po węgleraku pols
— „Boże coś Polsko
— Przy tych słow
— sie na chwile, bo
— króko oddechu, in
— rone o bardzo ary
— tuch twarzy, zaś
— skłoniłi słowami k
— taktów tej rzewne
— szanie twarz mo
— młodzieńcym zap
— Z kolei rozmow
— manego przysto
— dwa bratanki. I do
— kie, przyzsom, ku
— dziwieniu uszyz
— etowego bracieka
— nie, iż także i ne
— hobiet węgier i pol
— bratankami.
— Wśród takich r
— domek furtjana, gd
— ob ramy cementar
— poza jej żelazną kr
— li na każdy emen
— gobowcami w gór
— swiętym murem.
— i oknałe mauzole
— kłim, łowarzysz n
— na za lewo, gd
— cementarza, pod m
— szereg, na ko
— użyskiem za nowy
— lasnem ogrodzenie
— ny granitowy pom
— kryżem na cokole
— osarem matowem
— nie mówiący nap
— M
— FREIN
— got. 18 l
— gest. 30 l
— Wie one Biame
— auf und wird geb

Grób utrzymany
Na grobie kilka
— kwiatów, znać, iż
— jeszcze — z żony
— — Pod tą grani
— moi twarzysze p
— obdził krótkiej m
— jedna z największ
— ych świata cześć
— — A zarazem j
— pamiętych zagad

Wiesz, ty, córka popa Gazona?

— O, jak ty nie znasz mojego dobrego...

— Ale właśnie dlatego, że ją kocha, pragnę...

— Nie, weź mnie ze sobą, a przysięgam ci...

— Ale gdybyś mnie zostawił tu, wśród...

— Boże miłosierny, bo i cóż stałoby się...

— Zono, moja droga, moje ty wszystkim...

— Bezwarunkowo, zawołała Tacyanna...

— A teraz musisz się koniecznie przebrać...

— Tam, na dalekim Wschodzie, umrze wraz...

— Trzymali się mocno w objęciach, patrzyli...

— Porozumienie to, śluby te, zamienione...

— Będziemy razem, cokolwiekby nam...

— A poeta dodałby od siebie: „Dwie dusze...

zerc — jedno bicie!

— Słuchajże, słodka żoniu moja! — zawołał...

— Słyszałem, że w naszej wiosce znajduje...

— Uważam to za rzecz najprostszą stawić...

— W ten sposób mogą dotrzymać danego...

— Może nas Pan Bóg ochroni od tych siedmiu...

— Wtedy, — zawołała Tacyanna z ogniem...

— Nie chcę zaprzeczać, droga Tacyanno,...

— Bezwarunkowo, zawołała Tacyanna, a...

— A teraz musisz się koniecznie przebrać...

— Zostań tutaj. Rozmówię się z popem i...

— Idź, idź, Leonie i sprawn się jak można...

— Zda się jednak nie ulegać wątpliwości,...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

Leon wzruszony, ucałował swą piękną

— Ale to jest właśnie kłutwą rewolucji, że...

ROZDZIAŁ 125.

Wyznanie Leona.

— Jeszcze daleko pozostał Leon i Tacyanna...

— Gdyż była to droga pełna trudów, dla...

— Ale umiała się zdobyć na dość siły do...

— On jednak spostrzegł, jak strasznie...

— Nie mogę zgodzić się na to, — odpowiedziała...

— Ale było ciężko, bardzo ciężko i Tacyanna...

— Szedł przez las obcy, nieznanym sobie...

— Wioska to była nie duża. Dookoła...

— Leon sprowadził Tacyannę ze wzgórza, wszedł...

— Leon nabrał dobrej myśli i odparł:

— Spotkało nas nieszczęście. Jechaliśmy...

— Przeciwnie, pięć osób zabitych! — odparł...

— Okropne nieszczęście! — krzyknął i...

— Dlatego też proszę wielbego ojca udać...

— Pojadę — odparł pop — ale przedtem...

— Propozycja ta była Leonowi bardzo...

— Kiedy tak, to racz wasza wielbność...

— Gościńność daje się z Bożej łaski — odparł...

— W kilka chwil później stanęli przed...

— Cała plebanja składała się z trzech izb.

— Gościńność tych biednych ludzi była...

— W trzy godziny potem przybył do wsi...

— W trzy godziny potem przybył do wsi...

— W trzy godziny potem przybył do wsi...

— W trzy godziny potem przybył do wsi...

Na groble Weczery.

— Pamiętam, że już w szkole śpiewaliśmy...

— Przy tych słowach, zatrzymawszy się...

— Z kolei rozmowa seszała na temat...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— Wśród takiej rozmowy minąłszy...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— W każdym razie wszystko, co dotychczas...

— Wszystkie to jest zmyśleniem. Naprawdę...

— zyczni żadnych przeszkód o ile Rzym...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Tegoż wieczoru, w nocy, przywieziono...

— Weczery znalazły się na tym cmentarzu...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Weczery znalazły się na tym cmentarzu...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

— Ta wielka tragedia miłosna należała...

ZWIĄZEK POLSKI

W Kurytybie zaprasza swoich członków na Walne...

Stowarzyszenie studentów „Sarmacja”

Budowa Domu Studentów w Kurytybie. Lista składek Nr. 65 wydana na...

